

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ
Кафедра філософії та міжнародної комунікації
Гуманітарно-педагогічний факультет

<i>Лектор</i>	Максюта Микола Єгорович
<i>Семестр</i>	2
<i>Освітньо-науковий ступінь</i>	Третій
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	5
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	40 (20 год лекцій, 20 год семінарських занять)

Загальний опис дисципліни

Мета курсу: висвітлення та освоєння закономірностей розвитку української філософії, її цілісного образу, як складової світового історико-філософського генезису чинника самосвідомості національної культури.

Вивчення історії української філософії – шлях поглибленого освоєння й переосмислення основних історичних етапів, визначальних тенденцій розвитку вітчизняної філософської думки, артикулювання співвіднесеності з історичними формами культурного буття та соціальними процесами, української філософії як основи формування національної самосвідомості, виявлення й обґрунтування засобами педагогічного процесу актуальних способів поєднання історико-філософських знань, як дійових чинників удосконалення культури мислення суб'єкта навчання зі знаннями фаховими, «профілізація» історико-філософської підготовки, формування національної ідейності та пробудження громадянських якостей молодих науковців.

Теми лекцій:

1. Історія української філософії як навчальної дисципліни у світлі «хліборобського повороту» у світоглядівій свідомості початку третього тисячоліття.
2. Історико-філософська спадковість у вітчизняній філософській думці і софійність агродіяльності як чинник духовно-культурної єдності.
3. Релігійність в українській філософії і життєствержувальність хліборобського світогляду українців.
4. Філософська думка України періоду Київської Русі і життєбуттійність формування селянської свідомості.
5. Гуманістичні, реформаційні ідеї в українській філософії кін. XV-поч. XVII ст. і формування образу буття української людини-хлібороба.
6. Тематизація філософії у Києво-Могилянській академії. Філософія Григорія Сковороди як зманіфестування цінностей української людини – «геніального хлібороба».
7. Академічна філософія України кін. XIX-поч. XX ст. і філософсько-світоглядівій трансформації ідейно-національних цінностей.
8. «Історія філософії права» Памфила Юркевича у вітчизняному історико-філософському дискурсі.
9. Генеза філософського діалогу в історії вітчизняної філософської культури.
10. Постмодерністські тенденції вітчизняного історико-філософського дискурсу в рецепціях філософської комунікації.

Теми семінарських занять:

1. Основні риси української міфології. Духовна культура і світогляд українців періоду Княжої доби.
2. Бібліотерапевтична історія вітчизняної філософії.

3. Григорій Сковорода – засновник української класичної філософії.
4. Філософія Просвітництва і романтизму в Україні (кін. XVIII-перша чверть XIX ст.).
5. Витоки, особливості становлення української національної ідеї.
6. Філософська творчість Памфила Юркевича і українська філософська культура.
7. «Національність і філософія» Дм. Чижевського та соціально-філософські засади історико-філософських досліджень.
8. Філософське життя і філософська культура Постмодерну у вітчизняних історико-філософських вимірах.
9. Філософсько-історичні концепції як предмет української історії філософії.
10. Соціально-філософські, гуманістичні ідеї в Україні др. пол. XX ст. Творчість засновника Київської школи філософії Володимира Шинкарука.

Список рекомендованої літератури:

1. Максюта М.Є. Активізація педагогічного процесу: семінарські заняття з філософії: Навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей ОС «Бакалавр». – К.: Вид-во НУБіП України, 2017. – 81 с.
2. Максюта М.Є. Вступ до філософії: навч. посіб. для студ. агр. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації / М.Є. Максюта. – К.: Урожай, 2001. – 702 с.
3. Максюта М.Є. Досвід філософії хліборобства: Соціально-філософські аспекти сільськогосподарського виробництва і селянського способу життя. – К.: «Фенікс», 2003. – 129 с.
4. Максюта М.Є. Онтологія особистості: Монографія. – К.: ПАТ «ВІПОЛ», 2013. – 256 с.
5. Максюта М.Є. Особистісність життєвості філософствування // Філософсько-антропологічні студії '2008. – К.: «Стилос», Дніпропетровськ ДНУ, 2008. – С. 423 – 430.
6. Максюта М.Є. Філософія в системі освіти: Монографія / М.Є. Максюта. – Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. – 384 с. : іл. Бібліогр.: с. 365-381.
7. Максюта М.Є. Григорій Сковорода: стійкість пошуку : монографія / Микола Максюта. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 320 с.
8. Максюта М.Є., Коломієць А.І. До історико-філософських рецепцій національно-об'єднавчих трансформацій сакрального (український контекст)» / М.Є. Максюта , А.І. Коломієць // Мультиверсум. Філософський альманах. - К., 2013. Вип. 10 (128). – С. 3-20.
9. Максюта М.Є., Коломієць А.І. Національно-об'єднавчі конотації етнокультурного досвіду у вітчизняному історико-філософському дискурсі другої половини XIX - першої третини XX ст. / М.Є. Максюта , А.І. Коломієць // Гуманітарні студії: Збірник наукових праць. Вісник КНУ ім. Т.Г. Шевченка / Гол. ред. А.Є. Конверський. - К., - 2014. Вип. 24. - С. 27-35.
10. Максюта М.Є., Коломієць А.І. Філософія світогляду національно-культурної консолідації М.П. Драгоманова / М.Є. Максюта, А.І. Коломієць // Гуманітарні студії: Збірник наукових праць. Вісник КНУ ім. Т.Г. Шевченка / Гол. ред. А.Є. Конверський. - К., - 2015. Вип. 25. - С. 110 – 124.
11. Максюта М.Є. Філософія гідності: до єдності морально-етичних та навчально-виховних конотацій // Мультиверсум: Філософський альманах. Вип. 3 – 4 (151 – 152). – К., 2016. – С. 117 – 128.
12. Максюта М.Є., Мала Я.Л. Національна особистісність гідності жінки (український фемінізм першої половини XX століття) / М. Є. Максюта, Я. Л. Мала // Гілея: науковий вісник. - 2016. - Вип. 109. - С. 246-252.
13. Максюта М.Є., Мала Я.Л. Рецепції ідей громадянського гуманізму у вітчизняній філософії другої половини XIX – першої третини XX століття / М. Є. Максюта, Я. Л. Мала // Гілея: науковий вісник. - 2016. - Вип. 111. - С. 186-192.
14. Максюта М.Є., Коломієць А.І. До проблем мовно-національної єдності у творчості вітчизняних мислителів кінця XIX – перших десятиліть XX століття / М.Є. Максюта, А.І.

- Коломієць // Гуманітарні студії: Збірник наукових праць. Вісник КНУ ім. Т.Г. Шевченка / Гол. ред. А.Є. Конверський. - К., - 2016. Вип. 28. - С. 29-44.
15. Максюта М.Є., Коломієць А.І. Особистісність національно-об'єднувачих інтенцій у вітчизняній філософії другої половини ХІХ – перших десятиліть ХХ століття (методологічний аспект) / М.Є. Максюта, А.І. Коломієць // Гуманітарні студії: Збірник наукових праць. Вісник КНУ ім. Т.Г. Шевченка / Гол. ред. А.Є. Конверський. - К., - 2017. Вип. 29. - С. 80-96.
 16. Максюта М.Є., Мала Я.Л. До проблеми життєвого вибору в українському фемінізмі першої третини ХХ століття / М. Є. Максюта, Я. Л. Мала // Гілея: науковий вісник. - 2017. - Вип. 118. - С. 234-237.
 17. Максюта М.Є., Коломієць А.І. «Сродність» Григорія Сковороди і національний образ буття: до актуалізації гуманістичних ідей / М.Є. Максюта, А.І. Коломієць // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. - К.: Вид-во «Гілея». - К., 2017. Вип. 126 (№ 11). – С. 228-231.
 18. Максюта М.Є., Коломієць А.І. Національно-згуртовуючий потенціал морально-етичного синтезу історичної самосвідомості / М.Є. Максюта, А.І. Коломієць // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. - К.: Вид-во «Гілея». - К., 2018. Вип. 132 (№ 5). – С. 258-261.
 19. Максюта М.Є., Коломієць А.І., Кулакова Л.В., Соколова О.М. Григорій Сковорода та ідеї свободи і громадянського гуманізму в українській філософії ХІХ – першої третини ХХ ст.: деякі аспекти проблеми / М.Є. Максюта, А.І. Коломієць, Л.В. Кулакова, О.М. Соколова // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. - К.: Вид-во «Гілея». - К., 2018. Вип. 135 (№8). – С. 139-141.
 20. Максюта М.Є., Коломієць А.І. Морально-етичні засади національно-об'єднувачих ідей В'ячеслава Липинського: феномен довіри / М.Є. Максюта, А.І. Коломієць // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. - К.: Вид-во «Гілея». - К., 2018. Вип. 139(№ 12) – С. 26-30.
 21. Максюта М. Є., Соколова О.М. Єдність життя і філософської творчості Г. Сковороди: до джерел довіри / М. Є. Максюта, О. М. Соколова. // Гілея. – 2018. – №139. – С. 44–47.
 22. Максюта М. Є., Соколова О.М. До проблеми особистісності соціально-філософської освіти / М. Є. Максюта, О. М. Соколова. // Гілея. – 2019. – №141. – С. 82–86.
 23. Максюта М. Є. Григорій Сковорода: життєбуттійність вдячності / М. Є. Максюта. // Гілея. – 2019. – №142. – С. 88–91.
 24. Максюта М.Є. Свобода, повсякдення і мужність самоздійснення особистості: до історико-філософського синтезу / М. Є. Максюта. // Гілея. – 2019. – №143. – С. 92–97.
 25. Максюта М. Є. Метафізика національного образу буття / М. Є. Максюта. // Гілея. – 2019. – №144. – С. 74–77.
 26. Максюта М.Є. Самопізнання, особистісне зростання і самореалізація: до експлікації заклику Григорія Сковороди «Пізнай себе» / М. Є. Максюта. // Гілея. – 2019. – №145. – С. 90–94.
 27. Максюта М.Є. «Цього чекає від тебе твоя вітчизна»: «сродна» праця у «плодоносному саду суспільства» Григорія Сковороди / М. Є. Максюта. // Гілея. – 2019. – №147. – С. 106 – 109.
 28. Максюта М.Є., Соколова О.М. Соціально-філософські імплікації антропологічних ідей Пантелеймона Куліша / М.Є. Максюта, О. М. Соколова. // Гілея. – 2019. – №149. – С. 81–85.
 29. Соколова О.М. Антропологізм філософії права Памфіла Юркевича: освітньо-виховний ракурс / О.М. Соколова // Перспективи. Соціально-політичний журнал. – 2020. – №1. – С. 4 – 10. DOI <https://doi.org/10.24195/spj1561-1264.2020.1.1> http://perspektyvy.pdpu.od.ua/1_2020/1.pdf
 30. Соколова О.М. Антропологічні засади впливів національного характеру на позитивне право у філософії Памфіла Юркевича. «KELM (Knowledge, Education, Law, Management)»

